

atac diferite și a unor sonorități inedite, devenind astfel când extensie a mediului electronic, presărând condimente sonore, din umbră, când (sugestia unui) instrument de percuție (am avut o mare surpriză cu *hang drum*-ul pe care nu îl localizăm, până când am văzut cum degetele chitaristului coincideau fix cu ce auzeam!), dar a venit și în întâmpinarea nerăbdării mele de a-i asculta tonurile pline, cunoscute, cu secțiuni în care a apărut în planul principal – într-un ethos teribil de atmosferic, învăluitor, care te asimilează în centrul lui.

Componenta electronică (*sound design*) a fost în manieră *live electronics*, amplificând gama de timbralități a instrumentelor: a adăugat ecouri, reverberații, distorsiuni și o multitudine de transfigurări – îmbinate fără cusur în țesătura acustică; în plus, a creat un mediu fluid, un lichid primordial în care cele trei instrumente au coexistat. A fost o parte absolut esențială a ansamblului.

Traseul muzical a parcurs variate – și foarte diferite, dacă nu chiar opuse! – ethosuri, dar trecerea de la o expresie la alta a fost cât se poate de firească și de naturală. De la tăcerile cele mai personale la exploziile cele mai energice, de la disonanțe aspre la melodicități familiare, de la gestualități cromatice la modalism ritmat, spiralat și hipnotic – aici a fost un moment în care erai participant cu toată ființa, cu tot trupul înglobat în această masă de sunete care anula gravitația, într-un intens suspans urmărind narațiunea ca și cum muzica însemna mai mult decât sunetele care o compun... – toate au avut, fiecare dar și prin traseul lor, un efect transformator, concertul fiind efectiv o experiență, calitate datorată atât muzicii în sine cât și unor muzicieni fantastici (din fericire și reali). La final eram copleșită de emoție (sigur, o senzație similară fiind trăită și în alte momente memorabile ale festivalului) și absolut încercată, cu o energie *electrică* – acea emoție a recunoștinței că ai avut oportunitatea de a fi prezent la un act artistic de calitate, creat de niște oameni minunați, a căror complexitate se zărește, întinzându-și crengile spre văzduh, din solul muzicii.

Irina VESA

Ansamblul airborne extended – tentația limitelor

Apartinim unui veac pe care l-am putea investi cu atributele unei stări entropice avansate. Suntem martorii unei explozii de direcții aflate într-o continuă metamorfoză, la toate nivelurile existenței. Barierele tehnice nu mai generează o potențială limitare, ci doar dorința autodepășirii, iar încercarea – eșuată sau nu – de a realiza ceva nou transformă obiectul-concept într-o piesă de unică folosință, de "folosit și aruncat" fără să mai fie necesară validarea sa de-a lungul timpului pentru că prototipul unui "nou" obiect a fost deja creat. Tehnica aparaturii electronice se află într-o continuă evoluție, la fel ca cea a mânăuirii mai mult sau mai puțin "clasice" a instrumentelor tradiționale. În dorința de a obține un spectru timbral din ce în ce mai variat, o sumă de autori contemporani au căutat să-și îmbogățească paleta de sonorități, prepararea

surselor instrumentale reprezentând una din principalele modalități de a accede la efecte fonice surprinzătoare.

În cadrul direcției **Matrix**, guvernate de sinergia biotehnică aptă de a alătura concepte aparent opuse precum libertatea improvizatorică și rigoarea algoritmului formal, recenta ediție a S.I.M.N. a programat patru evenimente spectaculare, definitorii pentru întregul parcurs al festivalului. Recitalul din 26 mai al ansamblului austriac **airborne extended** (realizat în colaborare cu Forumul Cultural din Austria și Societatea Internațională de Muzică Contemporană) a propus publicului bucureștean o suită de titluri incitante din perspectiva explorării interioare a fenomenologiei sonore. Flautista Elena Gabbrielli, clavecinista Sonja Leopold, harpista Coline-Marie Orliac și Caroline Mayrhofer – blockflöte/flaut Paetzold și-au etalat măiestria sincronizându-și intențiile interpretative în decursul celor șapte demersuri componistice pe care le-au oferit spre ascultare numerosului auditoriu din Sala "George Enescu" a Universității Naționale de Muzică.

Am remarcat, în succesiunea acestor șapte lucrări – intitulate *Hypotrophy* (Manuel Zwerger), *firewalk with(out) me*

(Margareta Ferek-Petric), *not.to* (Hannes Kerschbaumer), duo *Siciliano or Fauno che fischia a un merlo* (Salvatore Sciarrino), *The difficulty of crossing a field* (Alexander Kaiser), *pancrace royer* (Matthias Kranebitter) și, în final, *Masken* (Adina Dumitrescu) – abilitatea cvartetului instrumental de a survola stări emoționale, de a-și potența gradual traseul evolutiv, de a contura orizonturi stilistice complementare, de a creiona cu lejeritate structuri dinamice și agogice care au conferit personalitate fiecărei construcții muzicale, de a expune neostentativ un vast arsenal efectologic, creator de atmosferă. Trimiterile metastilistice ale partiturii lui Matthias Kranebitter și nivelurile subtile ale jocului cu măști din scenariul piesei Adinei Dumitrescu au fost evidențiate cu naturaleză, instrumentistele implicându-se firesc în rafinatul dialog timbral, riguros controlat din punct de vedere tehnic la etajul tuturor parametrilor sonori.

Cu siguranță, ingenioasa întrepătrundere a culorilor instrumentale din componența ansamblului **airborne extended**, reliefată în fiecare din reperele componistice dedicate formației, va reprezenta și în viitor o provocare pentru creatori, valențele multiple ale acestei combinații nuanțate de timbruri sugerând, prin ineditul lor, noi transcenderi ale registrului uzual către alte tentante formulări posibile.

Loredana BALTAZAR